

DEN DANSKE DOMMERFORENING

Den 3. marts 1997

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Ved skrivelse af 23. januar 1997 (j. nr. 1997-730-0418) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om forslag til lov om ændring af straffeloven, våbenloven og lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

I den anledning skal Dommerforeningen udtale:

Bemærkningerne til det foreliggende lovfor-
slag indeholder, således som det også har væ-
ret tilfældet med bemærkninger til tidligere
lovforslag (forslaget om ændring af lov om eu-
foriserende stoffer og forslaget om ændring af
straffeloven, retsplejeloven og våbenloven), til-
kendegivelser om strafudmåling/-skærpelse. I
bemærkningerne til de nævnte lovforslag angiv-
es således nøje det forudsatte niveau for den
konkrete strafudmåling inden for de foreslå-
ede strafferammer, ja i enkelte tilfælde egentlige
strafpositioner for udmålingen. Det er en
selvfølge, at domstolene vil tage sådanne til-
kendegivelser i betragtning. Imidlertid er en så
detaljeret regulering af strafudmålingen i be-
mærkningerne til lovforslag, som der her er tale
om, usædvanlig og rejser principielle proble-
mer om opgavefordelingen mellem domstole-
ne og lovgivningsmagten.

Straffastsættelse, herunder vurdering af, om
der foreligger konkret formildende eller skær-
pende omstændigheder, anses for at være et
kerneområde for den »dømmende« myndig-
hed, jf. grundlovens § 3. Dommerforeningen
finder, at der i bemærkningerne til de omhand-
lede lovforslag ikke er taget tilstrækkeligt hen-
syn til domstolenes muligheder og behov for at
kunne vurdere den enkelte sag under hensyn
til dens særlige omstændigheder og at fastsætte
og afbalancere den konkrete straf i forhold
til straffastsættelsen på beslægtede områder og
til strafniveauet i almindelighed.

Også i voldssager, herunder ikke mindst alvorlige voldssager, sker strafudmålingen ved en konkret helhedsbedømmelse, hvor flere faktorer spiller ind, uden at det på forhånd er muligt klart at sige, hvilken rolle hvert enkelt moment spiller. Voldens grovhed, herunder råhed i udførelsen, benyttelse af våben og den forvoldte fysiske og psykiske skade spiller ind. Også hele situationen og offerets handlemåde er af betydning, ligesom gerningsmandens tidligere straffe og undertiden hans personlige forhold skal inddrages.

Selv om intentionerne efter bemærkningerne til det foreliggende lovfor-
slag og til de tidligere forslag i mange tilfælde vil kunne følges, vil den vurdering, som domstolene nødvendigvis må foretage ud fra den enkelte sags konkrete omstændigheder, kunne føre til fravigelse af det strafniveau/den strafposition, der er forudsat i bemærkningerne til lovforslagene. Domstolene finder sig ikke afskåret fra at foretage sådanne fravigelser.

Dertil kommer, for så vidt angår det foreliggende lovforslag, at virkningerne af den forudsatte strafskærpelse i bestemte situationer ikke i praksis kan begrænses til disse. Der kan således næppe fastsættes nogen klar grænse, hvor man kan forøge straffen for de tilfælde, der ligger over grænsen, men lade den blive uændret for dem, der er under. Der vil være en glidende overgang mellem f. eks. de tilfælde, hvor man i dag idømmer fængsel i 1 år, og dem, hvor man idømmer 1 år 3 måneder, og det vil være urimeligt og i strid med almindelig udmålingspraksis, hvis man fremover i det første tilfælde stadig skulle idømme 1 år, men i det andet 2 år 3 måneder. I praksis vil den glidende overgang i sagernes alvor give sig udtryk i en tilsvarende glidende skala af idømte straffe.

JES SCHIØLER